

Zpráva o činnosti Archivu Pražského hradu v roce 2003

Archiv Pražského hradu byl ke dni 1.7. 2003 organizační změnou převeden ze Správy Pražského hradu do Kanceláře prezidenta republiky. Od téhož data je organizačně zařazen do odboru spisových a archivních služeb.

I. Personální situace

V APH působili Mgr. Martin Halata (vedoucí-odborný archivář), Mgr. Klára Halmanová (odborná archivářka), pí. Jarmila Kotková (asistentka), Dr. Marek Suchý (odborný archivář-zástupce vedoucího) a Ing. Michal Šula (odborný archivář). Od 1. září v APH vykonávala praxi sl. Magda Mravčíková, studentka Vyšší odborné školy informačních služeb. Od srpna se na částečný úvazek na bibliografických pracích podílel PhDr. Roman Zaoral. Fotografické práce vykonávali pp. Karel Bulín, Jan Mahr a Stanislav Loudát.

II. Služby badatelům

Archiv Pražského hradu představuje vedle Archeologického ústavu AVČR, oddělení uměleckých sbírek SPH, odboru památkové péče KPR a Archivu KPR další centrum historické práce na Pražském hradě. Vedle tohoto poslání respektuje i svoje postavení v rámci tzv. archivů zvláštního významu jednotné archivní sítě České republiky. Studovnu pracoviště navštívilo celkem 143 zájemců, kteří uskutečnili 266 návštěv. Pracovníci odpovídali průběžně na dotazy badatelů (písemně, ústně i přes elektronické adresy (kvalifikovaný odhad 230 dotazů). V rámci fotografických služeb pro externí žadatele bylo vystaveno celkem 49 faktur, z toho 20 do zahraničí) a 38 pokladních dokladů na xeroxové kopie.

III. Pracovní program

Pracovníci archivu se kromě prací spojených s provozem badatelny podíleli dle svých pracovních náplní na zpřístupňovacích pracích na archivních fondech a na odborných úkolech a vědeckém využití archiválií.

Výraznou část úkolů tvořila také ochrana archivních památek před nepříznivými vlivy všech kategorií. (Dále viz Ochrana fondů)

Ze škály činností mimo pracovní náplně jmenujme:

- Mimořádná revize sbírky mikrofilmů (S.Loudát-J.Kotková-M.Suchý, 1900 ks mikrofilmů)

- Převazba kniha časopisů z příruční knihovny (J.Kotková)

- Příprava specializované bibliografie k dějinám Pražského hradu 1990-2002 (R.Zaoral-ca.1200 položek)

- Příprava registrující bibliografie Jednota pro dostavbu chrámu sv. Víta (M.Mravčíková)

- Přípravy podkladů k rekonstrukci APH (Kol.)

- Reponování fotografické sbírky SsPH do nových obalů (K.Halmanová)

- Mimořádná revize a soupis nové plánové dokumentace v novém úložišti a vypracování nového lokačního seznamu depozitáře, dokončování reponací (M.Šula)

- Přípravy a podklady ke Stálé expozici PH a knize Příběhy PH (M.Šula, J.Kotková, K.Halmanová)

III.1

Grant **DECA (Digital European Cathedral Archives)**: M.Halata ve spolupráci s K.Halmanovou a M.Šulou, dílčí práce Jakub Štogr

V rámci grantu programu Culture 2000 bylo digitalizováno ca.1200 položek historických plánů a fotografií. Zároveň tyto položky byl evidovány do databáze, která vznikla v rámci spolupráce mezinárodního týmu řešitelů. V rámci grantu se rovněž podařilo digitalizovat přes 1000 stran Ročenek pro dostavbu chrámu sv. Víta z období let 1861-1870. Byl rovněž nakoupen soubor knih s tematikou architektura, biografické slovníky, jazykové slovníky (OBL, DBL, Thesaurus Artis).

III.2

Projekt **Stálá expozice : Příběh Pražského hradu**

M.Halata a M.Suchý se podíleli jako kurátoři a autoři na přípravě podkladů a autorských textů pro Stálou expozici PH a knihu Příběhy Pražského hradu. Projekt by měl být pro veřejnost zpřístupněn k 1.dubnu 2004.

III.3 Spolupráce na dalších výstavních aktivitách

Praha-Čechy-Evropa

Výstavu pořádaly Hlavní město Praha-Archiv hl.m.Prahy, Univerzita Karlova-Ústav dějin a Archiv UK, Městská část Praha 1. Termín konání: Clam-Gallasův palác 7.4.-1.6., Historisches Museum Bamberg, Německo, 23.7.-28.9.

Archiv Pražského hradu do expozice zapůjčil 16 položek, a pracovníci se podíleli na tvorbě katalogových hesel doprovodných publikací (M.Suchý, M.Halata, K.Halmanová)

Der Winterkönig, Friedrich V-der letzte Kurfürst aus der Oberen Falz

Na výstavu, pořádanou Haus der Bayerischen Geschichte (9.5.-2.11.2003) APH zapůjčil 1 položku (katalogové číslo 6.74, s.300)

Stálá expozice Městského muzea, Kamenice nad Lipou/Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

K.Halmanová-příprava scénáře, exponátů a celková koncepce, dokončení se předpokládá v červenci 2004

III.4 Účast na grantových projektech

-Grant EU/Culture 2000: **Historical Gardens and Parks –Memoires of Europe**. V listopadu 2003 byla podána žádost o grant s příspěvkem EU, v rámci mezinárodního týmu řešitelů (Provincia di Modena, Kadriorg Park Tallin, Saline Royal Arc et Senas, Stiftung Weimarer Klassik-garant projektu). Grant za APH by měl sledovat vývoj zahrad na Hradě v období 1800-1918.

IV. Ochrana fondů

IV.1 Konzervátorské průzkumy

Konzervátorský průzkum Misálu Jana ze Středy (Cim.6)

Průzkum byl proveden s ohledem na žádost o zapůjčení rukopisu na plánovanou výstavu umění doby Lucemburků v roce 2005 (Prague-The Crown of Bohemia 1347-1437)

Fond Sběrka rukopisů různé provenience

Restaurátorský průzkum a dokumentace fyzického stavu rukopisů, provedení akutních oprav in situ, dokumentace s doporučeními vzhledem k badatelům, rekonstrukce původního uložení.

Fond Jednota pro dostavění katedrálního chrámu sv. Víta

Průzkum, dokumentace a ambulantní opravy historických plánů Josefa Krannera a Josefa Mockera, 2. část (viz předchozí zpráva o činnosti APH 2002)

Fond Archiv a Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta

Konzervátorský průzkum fyzického stavu středověkých kodexů a popis fyzického stavu 100 rukopisů a jejich podrobná dokumentace digitální technikou.

IV.2 Digitalizace fondů za účelem jejich ochrany

Ročenky Jednoty pro dostavbu katedrálního chrámu sv. Víta z let 1861-1870

V rámci grantu DECA bylo zdigitalizováno přes 1000 stran českých verzí Ročenek. Výsledný soubor 110 ks. CD je předkládán v badatelně. Originální předlohy jsou uloženy v tzv. konzervačním režimu.

Osobnosti Jednoty pro dostavbu katedrálního chrámu sv. Víta 1860-passim

Fotografie z fondu Jednota, zachycující ca. 100 známých i neznámých osobností spolku byly přefotografovány (dia) a následně digitalizovány. V badatelně mohou být předkládány ve formě tzv. náhledů či na CD, nikoli v originále.

V. Akvizice

V rámci stanoveného rozpočtu bylo do příruční knihovny zakoupeno 320 knih, 51 svazků obohatilo Uměnovědnou knihovnu (dílem dary)

Sběrku grafiky obohatil jeden přírůstek (Schedel Hartmann: Praga , 1493, z Liber Chronicarum), sbírku starých tisků 1 exemplář knihy (Denkbuch ueber Coronation , 1836)
Sběrku faksimilií obohatily z rozpočtu SE/PPH pořízené 2 faksimile (Hofkalender 1848, Versammlung-Protokoll d. Dombauverein, 1860)

VI. Účast na odborných školeních, seminářích, atd.

K.Halmanová-konference Teorie, věda a praxe v archivech, Jindřichův Hradec, 5.5.-7.5.2003

K.Halmanová-konference Věda v exilu, 11.-12.11.2003

K.Halmanová-konference Odraz 1. světové války v umění a vědě, České Budějovice, 7.11.2003

Kolektiv APH-exkurse do SOA České Budějovice, 10.11.2003

M.Suchý-12. seminář restaurátorů a historiků, SÚAr Praha

M.Šula-Archivní kurz, FF UK, katedra PVH a AS, 2001-16.5.2003

VII. Bibliografie pracovníků APH

M.Halata, Hesla pro Dodatky Nové encyklopedie českého výtvarného umění, Academia, v tisku

M.Halata, Hesla pro Saurův AKL, v tisku

M.Halata: Archivy příběhů, Zámeckým inspektorem v letech 1780-1816, Příběh dřevěného můstku, Rakouský císař a poslední český král Ferdinand I., in: Příběh Pražského hradu, Praha 2003, s.22-30, 400-417 (+anglická mutace)

K.Halmanová, hesla pro Dodatky Nové encyklopedie českého výtvarného umění, Academia, v tisku

M.Suchý: Stavba svatovítské katedrály v letech 1372-1378, Díl I., in: Castrum Pragense 5, Praha 2003, 176 pp.

M.Suchý: Prolog, Rok 1373 na stavbě katedrály, Bergenský žaltář a Kapitulní knihovna, in: Příběh Pražského hradu, Praha 2003, s.28-29, 188-191, 204-207 (+ anglická mutace)